

LÍTLI MAÐURIN VIÐ STÓRA HJARTANUM

ALLAN SIMONSEN FYLLIR 60 ÁR LEYGARDAGIN. SUM SPÆLARI TALDIST HANN MILLUM TEIR STØRSTU, MEN SUM MENNISKJA HEVÐI HANN OFTA ORÐ FYRI AT VERA ARROGANTUR OG AVVÍSANDI. VERULEIKIN VÍSTI TÓ, AT HANDAN KALDA OG AVVÍSANDI VERIMÁTAN BÚÐI EITT BLEYTT HJARTAÐ VIÐ STÓRUM TOKKA TIL FØROYAR

FÓTBÓLTUR

Jákup Mørk
post@sosialurin.fo

Tað kom sum ein bumba, tá nýggjur føroyskur landsliðsvenjari varð settur í 1994. Fyrstu árin við Páll Guðlaugssyni høvdu í mangar mátar verið bæði góð og minnilig, men seinastu dystirnar bilti av álvara. Tá Páll var farin úr sessinum, mannaðu Jógvan Norðbúð, sáli, og Jóhan Nielsen venjarabeinkin ein einstakan dyst, og so royndi FSF annars sum frægast at fáa fatur á nýggjum venjara.

Men tá navnið kom, var bresturin hvøllur. Ikki bara her heima, men so sanniliga eisini uttanlands. Við at fáa fatur á Allani Simonsen hevði føroyskur fótbóltur bráðliga fingið eitt tað størsta navnið í donskum fótbólti nakrantíð. Eingin annar í Kongaríkinum kann erpa sær av heitinum sum ársins spælari í europiskum fótbólti, men tað kundi Allan Simnosen. Við eini fortíð sum sum spælari í eitt nú Borussia Mönchengladbach og sjálvasta Barcelona var talan um eitt navn, sum eisini rungaði kring allan heimin, tí er væl skilligt, um landsliðsnevndin hjá FSF var heldur erpin, tá navnið á nýggja venjaranum varð almannakunngjørt.

Yrkisleiðin

Tað var ongan tíð nakar imponerandi fysikkur, sum bar Allan Simonsen upp á hægstu fótbóltstindarnar. Við bara 165 sentimetrum var hann ikki tann, sum rúgvaði mest á vøllinum, men í beinunum hevði hann meira enn tey flestu.

17 ára gamal varð hann kosin besti spælarin í eini altjóða kapping í Düsseldorf, og millum áskoðararnar her var Hennes Weisweiler, sum var manager

hjá Borussia Mönchengladbach. Hann spældi tó framvegis í Vejle, og sum 19 ára gamal var hann við til at vinna danska meistaraheitið við felagnum.

Tað vóru longu fleiri feløg, sum høvdu víst Allani áhuga, og eftir framúr avrik á OL í 1972 gjørdi Weisweiler av at keypa spælaran á 20 ára føðingardegi hansara.

Byrjanin í Gladbach var alt annað enn løtt. Eftir hálvt ár í felagnum setti Allan enntá fram ynski um at verða seldur til Hamurger SV, sum stóð til reiðar við sáttmála, men Weisweiler noktaði hesum. Venjarin var sannførdur um, at tá Berti Vogts, Allan Simonsen og aðrir ungir spælarar vóru búnaðir nakað, fór hetta at lyfta felagið. Og hann hevði rætt.

Í 1974/75 kom av álvara glið á. Við 18 málum í 34 dystum átti Allan Simonsen sín stóra lut, tá felagið vann fyrsta av trimum meistaraheitum á rað. Somu trý árin var Allan hvørja ferð á ársins liði, og í 1977 spældi felagið seg fram til finaluna í europiskum meistarakappingini. Teir taptu tó finaluna móti Liverpool, men Allan skoraði eitt framúr vakurt mál, og sama ár varð hann eisini kosin ársins spælari í europiskum fótbólti.

Hæddirnar í Gladbach stóðu ikki við í allar ævir. Av figgjarligum ávum mátti felagið selja fleiri profilar, men teir vildu ikki selja Simonsen, sum framvegis var stórspælarin á liðnum, tá teir í 1979 vunu UEFA-Cup. Sjálvandi við lítila dananum sum málskjúttu í finaluni.

Eftir hetta gekk leiðin til FC Barcelona, sum rindaði 13 milliónir fyri spælaran. Nakað meistaraheiti gjørdist talan ikki um, men teir vunnu steypakappingina í 1981, og í 1982 skoraði Allan Simonsen annað málið í 2-1 sigrinum á belgiska Standard Liège, tá Barcelona vann europisku kappingina fyri steypa-

vinnarar. Við hesum hevði Allan skorað í finaludystinum í teimum trimum stóru europisku kappingunum, og tað hevur eingin annar spælari gjørt. Samanlagt hevur Allan Simonsen skotið 43 mál í 69 europiskum dystum.

Tá Barcelona í 1982 keypti Diego Maradona fyri óhugnaligar 60 mió kr., merkti hetta samstundis, at tíðin hjá Allani var runnin. Tá í tíðini kundu bert tveir útlendingar spæla við sponskum liði, og í kapping við Maradona og Bernd Schuster gjørdist Allan minni maðurin.

Hóast nógv og stór feløg sýndu áhuga, so endaði Simonsen í Charlton Athletic í næstbestu ensku deildini. Har hevði ein lokalur ríkmaður ætlanir um eitt nýtt stórfelag, men ætlanin kollsigldi, og eftir bert hálvum ári var Allan heima aftur í Vejle.

Hóast karmarnir nú vóru minni, so var spælið framvegis stórsliðið. Vejle vann danska meistaraheitið í 1984, og

Allan varð í 1983 kosin triði besti spælarin í Europa.

Tá hevði hann verið ein týðandi brikkur á danska landsliðnum, sum m.a. við 1-0 sigri móti Onglandi á Wembley spældi seg fram til EM-endaspælið í Fraklandi. Men tað, sum skuldi verða toppurin, gjørdist byrjanin til endan á stórtíðini hjá Allani. Í fyrsta dystinum í og móti Fraklandi breyt Allan beinið í hendiligum samanstoyti. Hann spældi aftur, men hann rakti ongan tíð somu hæddirnar, og saman við tjóðini græt hann, tá hann segði landsliðnum farvæl í venjingardysti móti Týsklandi í september 1986.

Persónurin

Taldist hann millum teir heilt stóru sum spælari, so var Allan samsvarandi lítillátin sum menniskja. Í øllum førum var hann ikki tann, sum av sær sjálvum fann veg til yvirskriftirnar.

Av nógvum varð hetta misfatað sum

Bersøgin ævisøga

Hóast hann sjáldan vildi tosað við miðlarnar, so merkir hetta ikki, at Allan Simonsen ikki vildi sleppa at siga frá tilveruni.

Men royndirnar um eina altíð sensationshungrandi pressu – ikki minst í Spania – mundu eisini gera sítt til, at Allan sjálvur vildi seta dagsskránni í tí, sum skrivast skuldi.

Tað gjørdi hann so sanniliga eisini, tá hann í 2008 gav út bókina, Europa's bedste – 30 år efter.

Her greiðir Allan millum annað frá ótrúskapi og hjúnarskilnaði. Eitt evni, sum hann støðugt noktaði at gera viðmerkingar til í fjølmiðlunum.

Eisini greiðir hann frá, hví hann – eftir eitt ikki serliga væleydnað tíðarskeið í Vejle – valdi at fara til Føroya, eftir hann áður hevði sagt nei-takk til skotska landsliðið og stór feløg í bæði Týsklandi og Spania.

– Nógv fólk vóru kløkk, tá eg gjørdist landsliðsvenjari í Føroyum. Eingin segði tað beinleiðis, men fleiri donsk bløð skrivaðu eitt sindur spyrjandi, hvat eg í allari víðu verð skuldi í Føroyum, skrivar Allan Simonsen í nýggju bókini.

Orsøkin til, at Allan Simonsen tók av venjarastarvinum í Føroyum var, at hann fekk frið at byggja nakað upp, og honum dámdi

uppgávuna, hóast hann kundi fingið tiggju ferðir so høga løn aðrastaðni.

– Eg var yvrraskaður, tá teir (FSF) ringdu og bóðu meg koma á fund. Vit prátaðu fyrst í Keypmannahavn, og síðani fór eg til Føroya. Eg fekk carte blanche til at gera, júst eg vildi. Eingin blandaði seg uppí, øll vildu samstarva, og saman gjørdu vit Fótbóltssambandið meira professionelt. Vit náddu rættiliga langt tey átta árin, skrivar Allan Simonsen millum annað í bersøgnu sjálvsævisøguni.